

Met goed ketenmodel niet onder de kostprijs werken

Gezocht: paprika die hoog scoort op People, Planet én Profit

De groentespeciaalzaak van Kees Kleyberg in Wieringen wil zich dit jaar ook onderscheiden door speciale soorten paprika's aan te bieden.

Met alleen duurzaam telen, kom je er als teler niet. Ook duurzaam vermarkten is belangrijk. Met nieuwe rassen, teeltproeven, een consumentensmaakpanel, groepsdiscussies met consumenten en contact met groentespecialisten hopen onderzoekers, veredelaars en telers met het project PPP Paprika een stap te zetten naar een duurzame ketenaanpak.

“Het doel van dit project is om te komen tot producten die de consument direct oppakt”, zegt Caroline Labrie van Wageningen UR Glastuinbouw. “Het project is ook bedoeld om telers te enthousiasmeren om meer marktgericht te gaan denken”, zegt Alex Zwinkels van Zwingrow, die er als teler bij betrokken is. “We zijn al ver met duurzaam telen. We moeten nu meer op zoek naar duurzame relaties. We

zien de trend dat de daghandel het steeds meer overneemt. De daghandel is ‘handjeklap’ en niet duurzaam. Een relatie opbouwen is de volgende stap. Met een goed ketenmodel hoeven telers niet onder de kostprijs te werken.”

Ketenproject

Wageningen UR Glastuinbouw en LEI gingen samen met veredelaars Rijk Zwaan, Enza Zaden en Eminent, met teler Alex Zinkels van Zwingrow, FresQ en TNI, groentespecialisten en adviesbureau LookAtFresh het afgelopen jaar op zoek naar een onderscheidende paprika die hoog scoort op People, Planet en Profit. De drie veredelaars leverden elk vier onderscheidende rassen in qua smaak, uiterlijk, weerbaarheid tegen bladluis en/of een extra hoog gehalte aan gezonde inhoudsstoffen.

Smaak en uiterlijk

Het consumentenpanel in Bleiswijk beoordeelde de smaak. In drie focusgroepen van ieder acht consumenten is door groepsdiscussies bekeken welke argumenten meespelen bij de aankoop.

Consumenten richten zich in eerste instantie op paprika's die er aantrekkelijk uitzien. De smaak moet kloppen bij de verwachting. Een paprika die er lekker uit ziet, moet ook lekker smaken. De smaak is onder meer een combinatie van de zoet-zuurverhouding, de bite en geen vervelende bij- of nasmaak.

Weerbaarheid

Bij een duurzame productie, telt ook de vatbaarheid van de gewassen voor ziekten en plagen nadrukkelijk mee.

Bij de paprika spelen vooral luizen een rol. Daarom heeft Gerben Messelink van Wageningen UR Glastuinbouw in speciale gewasbeschermingskasjes onderzocht hoe vatbaar de twaalf paprikarassen daarvoor zijn. Er zijn slechts marginale verschillen gevonden.

Ook zijn het gehalte aan vitamine C en anti-oxidanten onderzocht. Er zijn

gehalten boven de 250 mg/100g vitamine C gevonden. Dat is 5x zoveel als bij sinaasappel. Labrie: "Uit de gecombineerde testen hebben we drie paprikarassen geselecteerd die op alle vlakken acceptabel tot uitstekend scoren. Ze verschillen qua kleur, vorm en smaak. Toevallig zijn ze alle drie van een verschillende veredelaar."

Groentespecialzaken

Van ieder van de drie rassen heeft Zwingrow 50 stuks geplant. Hiermee wil hij tien groentespecialzaken gaan beleveren. Tegelijkertijd laat de onderzoekster productiemetingen doen, kijkt ze naar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en doet ze houdbaarheidstesten. Dit jaar komen er winkelvloerexperimenten bij vijf groentespecialzaken.

Aan het einde van dit jaar hoopt Labrie een beeld te hebben van een aantal zaken die een rol spelen bij het opzetten van dit ketenmodel. Bijvoorbeeld: wie is de klant, welke waarden spelen een rol bij de klant en wat zijn de kosten en opbrengsten.

Uit de praktijk

Paprikateler Alex Zwinkels:

'Op zoek naar verduurzaming van de afzetketen'

Zwingrow in Naaldwijk en Honselersdijk is een onderneming met vier vennoten: Ted, Irma, Bart en Alex. Ze hebben 9 ha paprika en zijn gespecialiseerd in de kleur oranje. Op teeltgebied doet dit bedrijf al veel aan verduurzaming. Door deelname aan PPP Paprika willen ze verder gaan met de verduurzaming van de afzetketen.

"We telen al 16 jaar op dezelfde substraatmatten van foam. Na iedere teelt stomen we de matten en zetten er vervolgens nieuwe planten in steenwoblokken op. Destijds deden we dat om de kostprijs te reduceren. Het blijkt dat het biologische leven in de mat sneller en beter op gang komt. Sindsdien gebruiken we geen chemische preparaten meer tegen bodemziekten."

Verduurzaming afzet

"We hebben destijds voor oranje gekozen, omdat het een redelijk klein product is. We voerden de paprika's nog voor de klok aan en wilden meer contact met onze klanten."

De afgelopen vier jaar heeft Zwingrow zich gericht op alle soorten en variëteiten in de kleur oranje, onder andere pepertjes, mini's en baby paprika's. Ze deden dit om de verkoop van hun oranje blokpaprika's te ondersteunen. Geen van de nieuwkomers was tot op heden een grootschalig succes. De klant vraagt

immers ieder jaar om iets nieuws. Zwinkels: "We hebben genoeg aangeboden van wat wij dachten dat goed was, maar we moeten kijken wat de consument wil. We willen een duurzame en onderscheidende keten opbouwen van zaad tot verpakking: een betere afstemming van de productie op wat er in de markt wordt gevraagd, samen met vaste partners. We zijn nu bezig met de volgende stap: het verkoopkanaal." De paprikaproductie is afgelopen jaren gegroeid op verkoop van elektriciteit in plaats van de vraag naar paprika van de consument. Het merendeel van de paprikatelers was niet met de markt bezig. De inzet van dit project is een voorbeeld hoe het zou kunnen gaan.

Alex Zwinkels en Caroline Labrie met en tussen de uitgekozen rassen: "We hebben genoeg aangeboden van wat wij dachten dat goed was, maar we moeten kijken wat de consument wil."

Gorinchem

Zwinkels vindt een bezoek aan Tuinbouw Relatiedagen Gorinchem zeer nuttig. "We communiceren in toenemende mate via internet. Toch blijft persoonlijk contact belangrijk. De vakbeurs in Gorinchem is makkelijk toegankelijk, op een juist tijdstip en wij kunnen veel van onze relaties persoonlijk ontmoeten in een kort tijdbestek. Dit geeft altijd weer een goed gevoel aan het einde van het beursbezoek."

Samenvatting

In ketenproject PPP Paprika zijn onderzoekers, veredelaars, een teler, enkele groentespecialzaken en een adviesbureau op zoek naar een onderscheidende paprika die hoog scoort op People, Planet en Profit. Er zijn drie paprikarassen geselecteerd die zich volgens consumenten positief onderscheiden in uiterlijk en/of smaak. Deze worden dit jaar op grotere schaal getest op een paprikabedrijf. Ze gaan naar vijf groentespecialzaken en er vindt onderzoek plaats naar productie, houdbaarheid en beschermingsmiddelengebruik.